

VAD BLIR EN NYHET?

Lärrarhandledning

I övningen “Vad blir en nyhet?” får eleverna problematisera vilka händelser som blir nyheter. De får därmed en ökad förståelse för vilka faktorer som påverkar mediernas innehåll och hur nyhetsvärdering går till.

Övningen ger möjlighet att diskutera massmediernas roll i samhället och deras betydelse för vår världsbild. Eleverna kan också utveckla förmågan att orientera sig i en “komplex verklighet med stort informationsflöde”, som det heter i läroplanen.

TILLVÄGAGÅNGSSÄTT

Genom att variera arbete i grupp, där eleverna får värdera nyheter, med fördjupning i massmediernas villkor, syftar uppgiften till att eleven genom att aktivt deltagande, samarbete och dialog, utvecklar sin förståelse för hur nyhetsvärdering går till.

I uppgiften ges eleven också möjlighet att reflektera kring vilka problem mediernas urval och sätt att berätta kan medföra för vår världsbild.

Uppgiften är konstruerad så att eleverna först gör en förutsättningslös värdering av tolv nyheter och väljer ut tre som de tycker är viktigast. Därefter fördjupar de sig i hur nyhetsförmedling går till. Med nya kunskaper om massmediernas roll får de göra en värdering av nyheterna. Genom att synliggöra skillnaden i hur de tog sin an uppgiften före och efter de fördjupat sig i ämnet, ser eleverna hur deras förståelse förändrats.

GENOMFÖRANDE

Dela in klassen i grupper (två till fyra i varje grupp). Dela ut en uppgiftsbeskrivning, en lista med nyheter och en illustration av en nyhetssajt till varje grupp (version ett). De läser igenom nyheterna och väljer ut fyra som de anser är de viktigaste. Grupperna presenterar vad de har kommit fram till och hur de tänkte i helklass.

Efter eleverna presenterat sina val är det ett bra tillfälle att undervisa om vad det är som styr vilka händelser som blir nyheter. Behandla till exempel nyhetsvärdering, medielogik, dörrvakter, nyhetsbyråernas roll, stereotypa föreställningar osv. Några exempel på kurslitteratur för samhällskunskap 2 och medier, samhälle och kommunikation 1 som behandlar mediernas roll är följande:

- Brolin, Krister & Nohagen, Lars (2011). *Forum 123*. Stockholm: Sanoma förlag
- Petersson, Lars & Pettersson, Åke (2012). *Medier, samhälle och kommuniaktion*. Stockholm: Liber förlag

När eleverna har fått en bild av vilka faktorer som påverkar nyhetsförmedlingen gör de en ny version av sajten. Men den här gången väljer de ut nyheter som de tror skulle bli utvalda av medierna – fortfarande med samma kvällstidning som utgångspunkt (version två av nyhetssajten är bifogad i elevernas uppgift, men det kan vara bra att inte dela ut den förrän den ska användas).

Därefter jämförs den första versionen med den andra och eleverna diskuterar:

- Är det någon skillnad?
- Har vi gjort andra val, eller är det samma som första gången?
- Vad har medierna har för betydelse för vår världsbild?
- Hur ska man tänka kring att mindre allvarliga händelser nära oss kan få större uppmärksamhet i medierna än allvarliga kränkningar av de mänskliga rättigheterna i länder som ligger geografiskt och kulturellt långt bort?

AVSLUTNING

Låt grupperna presentera i helklass vad de har kommit fram till i sina gruppdiskussioner.

KOPPLING TILL STYRDOKUMENT

Läroplanen för gymnasieskolan – skolans värdegrund och uppgifter

- "Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna"
- "Skolan ska vara öppen för skilda uppfattningar och uppmuntra att de förs fram. Den ska framhålla betydelsen av personliga ställningstaganden och ge möjligheter till sådana."
- "Det etiska perspektivet är av betydelse för många av de frågor som tas upp i utbildningen. Därför ska undervisningen i olika ämnen behandla detta perspektiv och ge en grund för och främja elevernas förmåga till personliga ställningstaganden"

Samhällsnkunskap 2

- "Tematisk fördjupning i samhällsfrågor."

Medier, samhälle och kommunikation 1

- "Grundläggande kommunikationsteori samt masskommunikation via både traditionella medier och nya medieformer."

